

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

22.05.2026

Diyanet İşleri Başkanı
Arpaguş, 2026 Yılı
Hac Dönemi Basın
Toplantısında konuştu

GAZZE'NİN KURTULUŞU VAHDET ŞUURUNUN GÜÇLENMESİYLE MÜMKÜN

Kutsal topraklarda 84 bin 942 Türk vatandaşının bulunduğunu ve yaş ortalamasının vekalet sistemiyle 60'a gerilediğini belirten Arpaguş, sahada 4 bini aşkın personelle sağlık ve irşat hizmeti verdiklerini duyurdu. Toplantıda konuşan Arpaguş, "Dünya mazlumlarının yüzünün gülmesi, yeryüzünü kuşatan küresel sorunların çözüm bulması, Filistin'in, Gazze'nin kurtulması ancak **Müslümanlardaki** vahdet şuurunun güçlenmesiyle mümkün olacaktır" dedi.

Diyaret İşleri Başkanı **Safi Arpaguş**, **Mekke** Din Hizmetleri Ataşeliğinde düzenlenen 2026 Yılı **Hac** Dönemi Basın Toplantısındaki konuşmasında, haccın çeşitli zorlukları olan meşakkatli bir **ibadet** olduğunu belirtti.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak vatandaşların **hac ibadetini** her yönüyle en güzel şekilde yerine getirmeleri ve evlerine sağ salim dönmeleri için azami gayret gösterdiklerini kaydeden Arpaguş, "Alanında yetkin hocalarımızdan oluşan özel bir fetva ve irşat ekibimiz var. Bununla birlikte 394 **kafile** başkanı, 1836 **din görevlisi** ve 445 kadın irşat görevlisi hocamızla sahadayız" ifadelerini kullandı.

MEKKE'DE 1 SAĞLIK MERKEZİ 17 SAĞLIK OCAĞI HACILARIN HİZMETİNDE

Hac mevsimi boyunca sağlık personeliyle birlikte 4 bini aşkın kişiden oluşan güçlü bir ekiple **Mekke**'de ve Medine'de hacılara hizmet ettiklerini kaydeden Arpaguş, "Bu sene yüzde 52'si kadın, yüzde 48'i erkek olmak üzere 84 bin 942 vatandaşımız **hac ibadetini** eda etmek için **kutsal** topraklarda olacak" diye konuştu.

Arpaguş, hacı adaylarının sağlığını da son derece önemsediklerini belirterek, "Bu çerçevede **Mekke**'de 1 sağlık merkezimiz ve 17 sağlık ocağında, Medine'de ise 3 sağlık ocağında, alanında uzman hekimlerimizle hacılarımıza sağlık hizmet veriyoruz. Arafat'ta ve Müzdelife'de de sağlık hizmetlerimiz devam edecek" dedi.

Arpaguş, şu ana kadar **hac** için **kutsal** topraklarda bulunan 10 vatandaşımızın vefat ettiğini söyledi. Haccın, bir arınma ve yenilenme fırsatı olduğunu hatırlatan Arpaguş, "İnsan, burada geçmişle yüzleşerek hata ve gü-

nahlarından arınma imkanı bulur. Alemlerin Rabb'ine yönelerek samimi tövbe, dua ve yakarışlarla ilahi affa mazhar olma fırsatı bulur. Nitekim Peygamberi'miz, mebrur bir haccın insanı annesinden doğduğu günkü gibi günahsız kılacağını müjdelemişlerdir" ifadesini kullandı.

Bugün dünyamızın ağır sinamalarından geçtiğini, maddi ve manevi bunalımların kısıcında kalan insanlık, bir çıkış yolu aradığını vurgulayan Arpaguş, bu sorumluluğu hakkıyla yerine getirebilmenin yolunun tevhide inananların vahdetinde buluşmasından geçtiğini ifade ederek, "Bu sebeple her birimiz, öncelikle haccın sosyal açıdan en önemli yansıması olan vahdet şuurunu güçlendirmenin, **Müslümanların** birlik ve beraberliğini pekiştirmenin çaba ve gayretinde olmalıyız çünkü dünya mazlumlarının yüzünün gülmesi, yeryüzü-

nü kuşatan küresel sorunların çözüm bulması, Filistin'in, Gazze'nin kurtulması ancak **Müslümanlardaki** vahdet şuurunun güçlenmesiyle mümkün olacaktır" şeklinde konuştu.

YAŞ ORTALAMASI 60'A İNDİ

Hacı adaylarının yaş ortalamasına değinen Arpaguş, "Yaş ortalamamız 2023-2024'te 63-64'müş, 60'a inmiş. Bunun sebebi sağlık nedenleriyle vekalet yoluyla değiştirdiğimiz 3 bin kişinin katkısıdır. Şu an **kurada** çıkma ortalamamız aşağı yukarı 15 yıl. 15 yıl bekleyenlere daha çok çıkıyor" dedi.

Gelecek yılki **hac** hazırlıklarına ilişkin konuşan **Diyanet İşleri Başkanlığı** **Hac** ve **Umre** Hizmetleri Genel Müdürü Hüseyin Demirhan da, "**Kura** sürecinde bu sene yaklaşık 1 milyon 800 bin ya da 2 milyon civarında bir başvuru bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANI ARPAGUŞ AÇIKLADI:

“84 BİN 942 VATANDAŞIMIZ KUTSAL TOPRAKLARDA OLACAK”

Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş, “Bu sene yüzde 52’si kadın, yüzde 48’i erkek olmak üzere 84 bin 942 vatandaşımız hac ibadetini eda etmek için kutsal topraklarda olacak. Bu sene hacca gelen vatandaşlarımızın yaş ortalaması 60” dedi.

■ **DIYANET İşleri Başkanı** Arpaguş, **Mekke** Din Hizmetleri Ataşeliği’nde düzenlenen 2026 Yılı **Hac** Dönemi Basın Toplantısı’ndaki konuşmasında, haccın çeşitli zorlukları olan meşakkatli bir **ibadet** olduğunu belirtti. **Diyanet İşleri Başkanlığı** olarak vatandaşların **hac ibadetini** her yönüyle en güzel şekilde yerine getirmeleri ve evlerine sağ salim dönmeleri için azami gayret gösterdiklerini kaydeden Arpaguş, “Bu bağlamda **hac ibadetini** bir eğitim sürecine, bir aydınlanma iklimine dönüştürmek istiyoruz. Alanında yetkin hocalarımızdan oluşan özel bir fetva ve irşat ekibimiz var. Bununla birlikte 394 **kafile** başkanı, 1836

din görevlisi ve 445 kadın irşat görevlisi hocamızla sahadayız” ifadelerini kullandı. Arpaguş, gerek **hac ibadetini** mahsus konularda gerekse diğer dini hususlarda hacı adaylarını bilgilendirmek için her fırsatı değerlendirdiklerini söyledi. **Hac mevsimi** boyunca sağlık personeliyle birlikte 4 bini aşkın kişiden oluşan güçlü bir ekiple **Mekke**’de ve **Medine**’de hacılara hizmet ettiklerini kaydeden Arpaguş, “Bu sene yüzde 52’si kadın, yüzde 48’i erkek olmak üzere 84 bin 942 vatandaşımız **hac ibadetini** eda etmek için **kutsal** topraklarda olacak. Bu sene **hacca** gelen vatandaşlarımızın yaş ortalaması 60. Bugün itibarıyla hacı adaylarını-

zın büyük çoğunluğu **Mekke** ve **Medine**’ye, **kutsal** topraklara intikal etmiş bulunmaktadır. İntikallerimiz sorunsuz bir şekilde devam ediyor. Türkiye’den son kafilemiz bugün yola çıkıyor. Birkaç gün içerisinde tüm hacı adaylarımız bu mübarek beldeye Allah’ın izniyle ulaşmış olacak” diye konuştu. Arpaguş, hacı adaylarının sağlığını da son derece önemsediklerini belirterek, “Bu çerçevede **Mekke**’de 1 sağlık merkezimiz ve 17 sağlık ocağında, **Medine**’de ise 3 sağlık ocağında, alanında uzman hekimlerimizle hacılarımıza sağlık hizmet veriyoruz. Arafat’ta ve Müzdelife’de de sağlık hizmetlerimiz devam edecek” dedi.

'Türk hacılarının yaş ortalaması 60'a düştü'

Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş, bu sene Türk hacılarının yaş ortalamasının 60'a düştüğünü söyledi. Arpaguş, basın mensuplarıyla bir araya geldi. Arpaguş, "Tam bir hakimiyet sağlanıp daha fazla hacının güven içerisinde olması halinde kontenjanlarda artış olmasını bekliyoruz" dedi. Arpaguş "Hac mevsimi boyunca sağlık personelimizle birlikte 4 bini aşkın kişiden oluşan güçlü bir ekiple

Mekke'de ve Medine'de hacılarımıza hizmet ediyoruz. Bu sene yüzde 52'si kadın olmak üzere 84 bin 942 vatandaşımız hac ibadetini eda etmek için kutsal topraklara gelecek" dedi. Hacı adaylarının büyük çoğunluğunun Mekke ve Medine'ye intikal ettiğini belirten Arpaguş, "Vatandaşlarımızın hac ibadetini en güzel şekilde yerine getirmeleri için çalışıyoruz dedi. ● İHA

Hacı adaylarının yaş ortalaması 60

► **Diyaret İşleri Başkanı Safi Arpaguş**, 2026 hac organizasyonu kapsamında 84 bin 942 Türk vatandaşının **kutsal** topraklarda **hac ibadetini** yerine getireceğini açıkladı. Hacı adaylarının yüzde 52'sinin kadın, yüzde 48'inin erkek olduğunu belirten Arpaguş, yaş ortalamasının ise 60 olduğunu söyledi.

SAĞLIK EKİPLERİ GÖREV BAŞINDA

Mekke Din Hizmetleri Ataşeliği'nde düzenlenen basın toplantısında

konuşan Arpaguş, **hac** organizasyonunda 394 **kafile** başkanı, 1836 **din görevlisi**, 445 kadın irşat görevlisi ve sağlık personeliyle birlikte 4 bini aşkın kişinin görev yaptığını ifade etti. **Mekke**'de 1 sağlık merkezi ve 17 sağlık ocağında, Medine'de

ise 3 sağlık ocağında hizmet verildiğini belirten Arpaguş, Arafat ve Müzdelife'de de sağlık ekiplerinin görev yapacağını kaydetti.

10 HACI ADAYI VEFAT ETTİ

Arafat hazırlıklarının titizlikle sürdüğünü dile getiren Arpaguş, hacı adaylarının ulaşım, konaklama ve sağlık süreçlerinin yakından takip edildiğini söyledi. Arafat'a intikallerin 25 Mayıs Pazartesi günü başlayacağını belirten Arpaguş, şu ana kadar **hac** için **kutsal** topraklarda bulunan 10 Türk vatandaşının hayatını kaybettiğini açıkladı.

HACCA GİDEN GENÇ SAYISI ARTTI

Gün geçtikçe genç hacı sayısının arttığını söyleyen **Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş**, "Bu sene 84 bin 942 vatandaşımız hac için **kutsal** topraklarda olacak. **Hacca** gelenlerin yaş ortalaması 60'a düştü; en küçük hacı 12 yaşında" dedi

Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş, Mekke Din Hizmetleri Ataşeliği'nde basın mensupları ile bir araya gelerek 2026 yılı hac dönemi ni değerlendirdi. Arpaguş, "394 kafil başkanı, 1836 din görevlisi ve 445 kadın irşat görevlisi olmak üzere 2 bin 675 hocamızla sahadayız" dedi.

YAŞ ORTALAMASI 60

Bu sene yüzde 52'si kadın, yüzde 48'i erkek olmak üzere 84 bin 942 vatandaşımızın hac ibadetini yapmak için **kutsal** topraklarda olacağını söyleyen Arpaguş, "Bu sene **hacca** gelen vatandaşlarımızın yaş ortalaması 60, geçen yıl 64'tü. Her yıl **hacca** başvuru yaşı düşüyor. Artık gün geçtikçe genç hacı sayımız artıyor.

Geçtiğimiz yıl sağlık raporu sunulması **kuralı** çıktıktan sonra biz e-nabız üzerinden Sağlık Bakanlığı'mızla yaptığımız çalışmalar neticesinde 85 bin kişi içerisinde yaklaşık 3 bin kişinin hasta olduğunu tespit ettik. Onları vekâletleriyle değiştirerek buraya geldiğimizde yaş

ortalaması da 60'lara indi.

12 YAŞINDA HACDA

Hacca teşvikin çok önemli olduğunu belirten Arpaguş, "En yaşlı hacımız 101 yaşında hacımız bile var. Yaş sınırı 12. Evet, **kurayla** çıkıyor hac ama en azından bir başvuru, bir kayıt her şeyi değiştiriyor" dedi. Şu ana kadar hac için **kutsal** topraklarda bulunan 10 vatandaşımız vefat etti. Hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum" dedi.

2027 HAZIRLIKLARI BAŞLADI

Yabancı bir ülkede yaklaşık 85 bin kişilik bir organizasyonu düzenlemede yapmanın uzun yılların tecrübesinin sonucu olduğunu söyleyen Arpaguş, sözlerine şöyle devam etti: "Önümüzdeki yılın hac kayıt yenilemesini 18 Mayıs'ta başlattık. **Kura** sürecinde yaklaşık yine bu sene 1 milyon 800 ya da 2 milyon civarında başvuru bekliyoruz."

BU YIL DA EN GÜÇLÜ ADAY TÜRKİYE

GEÇEN yıl En Güzel Hac Organizasyon ödülünü alan **Diyanet İşleri Başkanlığı**'nın bu sene de en güçlü aday olduğunu söyleyen Arpaguş, "Suudi Arabistan Hac Bakanlığı her yıl belirli hizmetlerde ön plana çıkan hac organizasyonu yapan ülkelere ödül veriyor. **Diyanet** de her yıl bu ödülün ilk adayı oluyor" dedi.

ARAFAT HAZIRLIKLARI SÜRÜYOR

ARAFAT hazırlıklarını hassasiyetle sürdürdüklerini dile getiren Arpaguş, "Hacılarımızın ihaşesinden konaklayacağı çadırlara, intikallerinden sağlık hizmetlerine varıncaya kadar Arafat sürecinin her aşamasını titizlikle takip

ediyoruz. Vatandaşlarımızın hac ibadetini en güzel şekilde yerine getirmeleri için çalışıyoruz. İnşallah 25 Mayıs Pazartesi günü saat 14.00 itibarıyla Arafat'a intikallerimiz başlayacaktır" ifadelerini kullandı.

SAĞLIKÇILAR HACILARIN YANINDA

HAC mevsimi boyunca sağlık personeliyle birlikte 4 bini aşkın kişiden oluşan güçlü bir ekiple hacıların yanında olduklarını belirten Arpaguş, "Bu çerçevede **Mekke**'de 1 sağlık merkezimiz ve 17 sağlık ocağında, Medine'de ise 3 sağlık ocağında, alanında uzman hekimlerimizle hacılarımızı sağlık hizmet veriyoruz. Arafat'ta ve Müzdelife'de de sağlık hizmetlerimiz devam edecek" diye konuştu.

Gül KİREKLO / MEKKE

DEZENFEKTE EDİLİYOR

Fatih Camii'nde gül kokulu bayram hazırlığı

Davut Has İHA

Fatih Belediyesi, yaklaşan **Kurban Bayramı** öncesinde Fatih **Camii'**nde temizlik çalışmalarına başladı. Sabah saatlerinde başlayan çalışmalarda **cami** ve çevresi önce temizlendi. Çalışmanın **cami** içindeki kısmında da gül suyu kullanıldı. Gül suyuyla yıkanan **cami** bayrama hazır hâle getirildi.

Fatih Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü İlaçlama Ekip Amiri Ali Çakmak, 364 caminin tamamında temizlik çalışmalarının olduğunu söyledi. Çakmak, "İçeride dezenfeksiyon ve gül suyu çalışması yapmaktayız. Aynı şekilde bahçe ve şadırvanlarda da yıkama ve temizlik işleri yapılmaktadır. 30 küsur personelimiz burada. Bayram boyunca devam edecek. Vatandaşlarımızın sabah ve akşam namazlarını güzel bir şekilde kılmaları için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. Başkanımız bu çalışmayı bir gelenek hâline getirdi" şeklinde konuştu.

Meslek lisesi öğrencileri camileri güzelleştiriyor

Adana ve Mersin’de meslek lisesi öğrencileri, “Maarifin Kalbinde Marifetli Gençlik” etkinlikleri kapsamında ziyaret ettikleri camilerin eksikliklerini gideriyor, elektrik tesisatı, halı ve perdelerin onarımı yapıyor. Adana’da Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri, Sarıçam ilçesindeki Nuce de Aslan Camii’nin elektrik tesisatı ve halılarının bakımını yapıp ibadethane için okulun atölyesinde yeni seccade ve perdeler üret-

ti. Mersin’deki öğrenciler de Hacı Himmet Camii’nin yıpranan dış cephesini boyadı.

Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü Canan Ant, “Bakanlığımızın bu tür projelerinde var olmaktan her zaman gurur duyuyoruz. Camilerimizin ayda bir temizlik, tekstil ya da elektrik-elektronik alanında ihtiyaçları varsa gidermeye gayret ediyoruz. Yakın zamanda camilerimizin perde ve halılarında temizlik yaptık” dedi.

Camilerin bakım ve onarımını "marifetli gençler" yapıyor.

MARİFETLİ GENÇLER camilerin hizmetinde

Adana'da derslerde öğrendikleri bilgileri "Maarifin Kalbinde Marifetli Gençlik" etkinliklerinde uygulamaya döken meslek liseliler, Nucude Aslan Camisinin elektrik tesisatı ve halılarının bakımını yaptı, secade ve perde üretti. Mersin'deki öğrenciler de Hacı Himmet Camisi'nin yıpranan dış cephesini boyadı.

ADANA ve Mersin'de meslek lisesi öğrencileri, "Maarifin Kalbinde Marifetli Gençlik" etkinlikleri kapsamında ziyaret ettikleri camilerin eksikliklerini gideriyor, elektrik tesisatı, halı ve perdelerin onarımı yapıyor. Adana'da Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin Tekstil Teknolojisi ve Endüstriyel Otomasyon bölümlerinden öğrenciler, derslerde öğrendikleri teorik bilgileri uygulamalı eğitimlerle pekiştiriyor. "Maarifin Kalbinde Marifetli Gençlik" etkinliklerinde camileri ziyaret eden gençler, gördükleri eksiklikleri gideriyor. Son olarak Sarçam ilçesindeki Nucude Aslan Camisi'nin elektrik tesisatı ve halılarının bakımını yapan öğrenciler, ibadet-hane için okulun atölyesinde yeni secade ve perdeler üretti.

MESLEKİ BECERİLERİNİ SAHADA UYGULUYORLAR

Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü Canan Ant, bu tür projelerin öğrencilerin gelişimine katkı sağladığını söyledi. Öğrencilerin, mesleki becerilerini sahada uygulamaya başladığını belirten Ant, "Bakanlığımızın bu tür projelerinde var olmaktan her zaman gurur duyuyoruz. Camilerimizin ayda bir temizlik, tekstil ya da elektrik-

elektronik anlamında ihtiyaçları varsa gidermeye gayret ediyoruz. Yakın zamanda camilerimizin perde ve halılarında temizlik yaptık." dedi. Öğrencilerden Mehmet Keçeli ve Kardelen Eliş de anlamlı bir çalışmada yer almaktan mutluluk duyduklarını anlattı. Nucude Aslan Camisi'nin imamı Hatibi Ramazan Temelkuran da "Camilar ve kapıların gül suyuyla temizlenmesi içimizi ferahlattı. Bu çalışma çok anlamlıydı, mutlu olduk." ifadesini kullandı.

EMEĞİ GEÇENLERE TEŞEKKÜR

Mersin'de de Toroslar Mimar Sinan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri, okulun atölyesinde atölyelerinde ürettikleri boyayla Yenişehir ilçesindeki Hacı Himmet Camisi'nin yıpranan dış cephesini yeniledi. Okulun İnşaat

Teknolojisi ve Kimya Teknolojisi Alanı bölümlerinde eğitim gören 12 öğrenci, 5 günlük çalışmada caminin ahşapları ve elektrik aksamını da onardı. Camideki çalışmaları inceleyen İl Millî Eğitim Müdürü Muhammed Özdemirci, emeği geçen öğretmen ve öğrencilere teşekkür etti. Okul müdürü Faruk Erol, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli anlayışıyla öğrencilerin sadece teoride değil sahada da üretimin içinde olmasını önemstediklerini vurguladı.

ÜRETİME KATILMA BİLİNCİ KAZANIYORLAR

"Maarifin Kalbinde Marifetli Gençlik" etkinliklerinde güzel birlikteliklerin oluştuğunu dile getiren Erol, "Projeye gençlerimiz hem mesleklerini uygulayarak öğreniyor hem de millî ve manevî değerlerimize sahip çıkarak topluma hizmet ediyor. Öğrencilerimiz, mesleki bilgi ve becerilerini gerçek yaşam ortamında uygulama fırsatı bulurken ekip çalışması, sorumluluk alma ve üretime katılma bilincini de kazanıyor." diye konuştu. Okulun inşaat bölümü öğretmeni Mustafa Çakır da mesleki eğitimin toplumsal hizmete nasıl dönüştüğünü sahada gösterdiklerini söyledi. Yenişehir Milletvekili Kamil Çolak da projede emeği geçenlere teşekkür etti.

Alman Jessica Müslüman oldu

ZONGULDAK İl Müftülüğü'nde düzenlenen ihtida merasimiyle Alman vatandaşı Jessica Senbenli, Kelime-i Şehadet getirerek Müslüman oldu. İslâmiyet'i seçen genç kadın, merasimin ardından "Lina" ismini aldı. Programda, Zonguldak İl Müftüsü İbrahim Halil Demir, Müslüman olan hanımefendiye İslâm dininin temel esasları hakkında bilgiler verdi. Müftü Demir konuşmasında, İslâm'ın barış, merhamet ve teslimiyet dini olduğunu ifade ederek yeni Müslüman olan Jessica Hanım'ı tebrik etti. Kendisine İhtida Belgesi ile birlikte Kur'an-ı Kerim ve çeşitli dini yayınlar hediye etti. Haber Merkezi

**AHMET
VAROL**

ahmetvarol@yeniakit.com.tr

Kurban, ümmet dayanışması ve hac zirvesi

Yüce Allah, "Şüphesiz sizin bu ümmetiniz tek bir ümmettir. Ben de Rabbinizim. Öyleyse benden sakının" (Mü'minün, 23/52) buyurarak **Müslümanların** birliğine dikkat çeker. Resulullah (s.a.s.) de mü'minleri, bir organı rahatsızlandığında tüm bedeni uykusuzluk ve ateşe saran tek bir vücuda benzetmiştir.

Bu, **Müslümanların** her zaman dayanışma içinde olmaları gereken bir bütün olduğunu gösterir. Nitekim sömürgeci güçlerin **Müslümanlara** hâkim olması, ancak bu ümmet şuurunun zayıflatılmasından sonra mümkün olabilmıştır.

19. yüzyılda Batı'dan ithal edilen kavmiyetçi anlayışlar ve **İslami** coğrafyasının etnik kimliklere göre küçük parçalara bölünmesi, ümmetin bütünlüğünü bozmuş, **Müslümanları** kendi iradeleri dışında çizilen sınırların içine hapsedmiştir. Yeniden üstünlük sağlamak, ancak ümmet bilincine, dayanışmaya ve güç birliğine kavuşmakla mümkündür.

İslami kimlik etnik kimlikten önce gelir. **İslami** bilinçlenmeye öncülük iddiasındaki insanların, düşünce ve ilgi alanlarını bu yapı sınırların ötesine taşıyarak tüm dünya **Müslümanlarını** kapsayacak bir şura ulaşmaları gerekir. Bugün **Müslümanların** birbirlerini tanıma, daha sıkı bağlar kurma ve baskı altındaki kardeşlerine maddi-manevi yardım etme çabaları, ümmet şuurunun yeniden canlanmaya başladığını gösteriyor.

Kurban bayramını bu bütünlük açısından özel bir yeri var. **Hac ibadelerinde Müslümanlar** tüm bölgesel sembollerini çıkarıp beyaz ihramlara bürünerek aynı ümmetin mensubu olduklarını ifade eder, adeta bir ahiret provası yaşarlar. **Kurban kesmek** ise hem Allah'a kulluğun yerine getirilmesi hem de kardeşlik bilincinin güçlendirilmesidir. Kesilen kurbanın üç paya ayrılması sünnettir, ancak bizden uzak beldelerde zor şartlarda yaşayan kardeşlerimize et gönderme imkânımız olmadığından, onlara ancak kurbanlarımızı kendi beldelerinde kestirerek ulaştırabiliriz.

Bugün muhtelif **İslami** kurumlar **İslam** dünyasının farklı bölgelerinde, etleri ihtiyaçlı kişilere bağışlanmak üzere vekaleten **kurban kestiriyorlar**. Bu uygulama günümüz şartlarında ümmet birliğini ve dayanışmasını güçlendirme açısından çok yerinde ve faydalıdır. İmkanları olanların buna destek vermeleri gerekir.

Bu uygulama, **Müslümanların** bir ümmet olduğu bilinciyle yürütülen kapsamlı bir seferberliktir. Özellikle bu yıl Filistin'e, bilhassa Gazze'ye uygulanan abluka ve işgal rejiminin ateşkes şartlarını yerine getirmeyerek uluslararası kurumlar vasıtasıyla yapılan insani yardımlara engel olması yüzünden **kutsal** toprakların beğçileri ciddi sıkıntılar yaşıyor. İşgalci Siyonist devlet, Gazze halkını açlığa ve yavaş ölüme terk etmek istiyor.

"Kudüs ve Filistin için ne yapabiliriz?" sorusunun cevaplarından biri, işte bu kurban vesilesinin değerlendirilmesidir.

Bu konuda başvurulması mümkün bir dayanışma formülü de şudur: Birkaç kişi bir araya gelip bir kısmının kurbanını kendi beldesinde keser, diğerlerinin parasını bağış olarak gönderir; böylece hem komşu hakkı gözetilir hem bağışta bulunulmuş olur.

Kurban bayramı günlerinde ifa edilen **hac ibadeti** de çok anlamlıdır. Bugün **İslam** dünyası ağır sıkıntılarla karşı karşıyadır. **İslam** karşıtı güçler, **Müslümanların** dinini şekillendirmeye, müfredatlarına müdahaleye dahi cüret edebiliyor. **Müslüman** halkların içinden çıkan bazı yönetimler, dışarıdan telkin edilen baskı politikalarını kendi halklarına uyguluyor. Bunların temelinde, gerçek bir ümmet bilincinin ve buna dayalı koordinasyonun bulunmaması yatıyor. **Hac**, bu açıdan bir ümmet zirvesidir. Orada ulusal kimlikler değil **Müslüman** kimliği geçerlidir ve takvadan başka hiçbir üstünlüğün değeri yoktur. Usûlüne göre eda edilen **hac**, insani günahlardan arınmış olarak geri döndüren büyük bir fırsat, dünya **Müslümanları** arasında kaynaşma ve dayanışmanın vesilesidir.

Globalleşen dünyada hiçbir toplumun tek başına ayakta kalması kolay değildir. Gerçek bağımsızlık ancak dayanışma ve işbirliğiyle elde edilir. **Müslümanların** da yeniden ümmet olmaya ihtiyacı var. Bunun yolu da birbirlerinin derleriyle derlenmekten geçer.

M. AYBIKE SİNAN

meryemaybike.sinan@tg.com.tr

**Balkanlar'daki
Türk nüfuzu...**

Önceki gün IBU'nun düzenlediği "Basın Turu" vesilesiyle Makedonya'da idim. Bu ziyaretle Adriyatik'ten Tarrn Dağları'na uzanan o muazzam tarihi ve gönlü coğrafyası hakkındaki tasavvurların netleşti ve devasa Türk coğrafyası hafızamda daha da derinleşti.

Balkanlar öteki adıyla Rumeli, **Müslüman** kimliğinin hafıza adası, Türk milletinin kültür ve tarih mirasıdır. Bu bağlamda diyebilirim ki Balkanlar sadece coğrafi bir terimden ibaret değildir. Rumeli, bizim manevi serhat coğrafyamızdır, ruh ve gönlü gizimizdir.

Üsküp'ü, merhum Yavuz Bülent Bâkiler'in "Üsküp'ten Kosova'ya" adlı eserini okurken kalbimin en mutena yerine koymuştum. Ancak Tetova şehrinin de benzenizi bu denli etkileyeceğini tahmin edemedim doğrusu.

Üsküp ve Tetova (Kalkandelen), Kuzey Makedonya'nın iki önemli şehri. Vardar Nehri, Üsküp'ü ikiye bölerken aslında geçmiş ile geleceği, Doğu ile Batı'yı birbirine bağlar. Taşköprü'nün üzerinden yürürken bir tarafınız geçmiş, öteki tarafınız anı terennüm eder.

Aslında Üsküp denildiğinde hafızamızın deminliğinde Türk şirinin büyük ustası Yahya Kemal Beyatlı öne çıkar. Doğduğu bu şehre duyduğu derin hasreti, "Kaybolan Şehir" ve "Açık Deniz" şiirlerinde zirveye taşımıştır. Beyatlı, Üsküp'ü "Bursa'nın devamı, Bursa'yı da Üsküp'ün devamı" olarak tasavvur eder. Onun gözünde Üsküp alelade bir yerleşim yeri değildir. Osmanlı dehasının ve Türk ruhunun Balkanlar'daki kalıcı mühtürüdür. Şairin satırlarında hayat bulan Üsküp, minareleri, dar sokakları, Arnavut kaldırım caddeleriyle bugün de yaşayan bir Türk-İslam mirasıdır.

Tetova şehri, başında karın eksik olmadığı Şar Dağları'nın eteklerinde, kökü bir **Müslüman** nüfusun, Arnavut, Türk, Torbeş kültürlerinin harmanlandığı bir başka tarihi sığmaktadır. Alaca **Çami**'nin duvarlarındaki muazzam işlemler, Tetova'nın sanata ve inanca olan bağlılığının resmidir. Hem Üsküp hem de Tetova, yüzyıllar boyunca maruz kaldıkları siyasi fırtınalara ve göç dalgalarına rağmen, Türk ve **Müslüman** kimliğini korumayı başaran tarihi şehirlerdir.

**Ve geleceğe uzanan köprü:
Uluslararası Balkan
Üniversitesi (IBU)**

Tarihin omuzlarımızı yüklediği miras, sadece geçmişti vâd etmekle korunamaz. İşte tam bu noktada, Üsküp'ün merkezinde yükselen Uluslararası Balkan Üniversitesi (IBU), hem bölge insanı için sosyokültürel ve akademik bir misyon üstleniyor hem de Türkiye'nin Balkanlardaki nüfuzunu temsil ediyor.

Seyahatimizin nedeni Uluslararası Balkan Üniversitesi'nin nazik davetiydi. Üniversite rektörü Prof. Dr. Lütfi Sunar, Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Bilal Sucutbaşı ve Onursal Başkanı, Halkbank Müdürü Recep Süleyman Özdil Beyefendiler ile tanışma ve sohbet etme imkânımız oldu.

Kendilerinin bölgede gerçekten de büyük bir görevi ifa ettiklerini bizzat müşahede ettim. IBU, Balkanlar'daki Türk ve **Müslüman** nüfuz başta olmak üzere, bölgedeki tüm topluluklar için bir çekim merkezi haline getirmiş.

Üniversite, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatları ve himayeleri doğrultusunda 2006 yılında Üsküp Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından kurulmuş ve ülkemizin yumuşak gücü olarak bölgeye büyük katkı vermeye başlamış. Bölge gençlerine ana dillerine ve kültürlerine yabancılaşmadan eğitim vermeyi, onları uluslararası entegrasyon ile uyumlu olarak yetiştirmeyi, Türkiye, Bosna-Hersek, Kosova ve Arnavutluk gibi ülkelerden gelen gençleri aynı kampüste buluşturarak bölgesel bir barış havzası oluşturmayı hedefliyor.

Uluslararası Balkan Üniversitesi, sadece bir akademik kurum değil aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk milletinin Balkanlar'daki gönlü bağının somut bir nişanesidir. Muhaliflerin, muarızların fitne üreten yorumlarını dikkate almadan bu üniversiteyi herkesin ziyaret etmesini dileriz.

Hasılı, IBU, bölgenin en güçlü çekim merkezlerinden birisi. IBU ile farkındalığı yükselen genç nesil bugün Balkanlar'da daha bilinçli, sosyokültürel meselelere daha duyarlı. Uluslararası Balkan Üniversitesi, İngilizce eğitim veriyor olsa da Türkoloji, Tarih ve İlahiyat bölümleriyle, ilim ve irfanla donattığı gençlerle, Balkanlar'da barışın, kardeşliğin ve Türk-İslam mirasının en güçlü savunucusu olmaya devam ediyor.

Balkanlar'da Türkiye'ye ait üç üniversite bulunuyor: IBU, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi ve Tiran New York Üniversitesi... Ve her üç üniversite de Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla hayata geçirildi. Şimdi bizlere düşen görev yurt dışındaki üniversitelere maddi ve manevi destek vermektir. O kurumlar bizim serhatteki ilim ve irfan yuvalarımızdır zira.

Vardar Nehri, bin yıllık akışına devam ederken, bilinç akışımızda da tarih, kültür, medeniyet ve irfanı geleceğimize aktıyor.

Vesile olanlardan Allah razı olsun...